

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Самоменеджмент <i>нормативний</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ другий семестр
Викладач	Щебликіна З. В.
Профайл викладача	http://fim.mdpu.org.ua/fakultet-informatiki-matematiki-ta/kafedra-ekonomiki/sklad-kafedri-ekonomiki/shheblykina-zoya-viktorivna/
Контактний тел.	063 02 31 294
E-mail:	shheblykina_zoia@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=213
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Самоменеджмент» передбачає формування у здобувачів вищої освіти сучасного організаційно-управлінського мислення та системи спеціальних знань в питаннях самоорганізації та саморозвитку майбутніх менеджерів.

Навчальний матеріал дисципліни «Самоменеджмент» викладається у восьми темах, які розкривають сутність основних складових курсу

Виділення із широкої галузі менеджменту, як науки і мистецтва керування, самоменеджменту є особливо актуальним. Поява самоменеджменту насамперед спричинена об'єктивно складним управлінським середовищем, прискореним темпом життя і змінами, що безперервно суттєво підсилюються зовнішнім середовищем, у тому числі із-за постійно поновлюваних технологій управління, методик і відкриттів у сфері науки та практики. Зміни у повсякденному житті та управлінській сфері, зокрема, підвищують вимоги до управлінського персоналу, його професіоналізму, навчання і перепідготовки.

Навчальна дисципліна «Самоменеджмент» належить до нормативних дисциплін, спрямована на формування фахових компетенцій у сфері самоменеджменту шляхом розвитку у здобувачів креативних здібностей, використання досягнень вітчизняної і зарубіжної науки, найкращого практичного досвіду, а також застосовуванні прогресивних методів та прийомів самоменеджменту. Особлива увага приділяється оволодінню теоретичними знаннями та практичними навичками з питань особистісного розвитку менеджера; набуттю індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому керівнику; розвитку вмінь організовувати особисту працю і працю підлеглих.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань особистісного розвитку менеджера; формування у здобувачів індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому керівнику; розвиток у майбутніх менеджерів умінь організовувати особисту працю та працю підлеглих.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Програмні компетентності	
<i>Загальні компетентності</i>	
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

<i>Спеціальні компетентності</i>	
СК2	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК5	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань
СК7	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
СК8	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	
РН 3	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
РН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
РН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	42	56	112

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1.						
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАЦІ						
26	Тема 1. Методологічні підходи до самоменеджменту	Лекція (6 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (14 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
26	Тема 2. Планування особистої роботи менеджера	Лекція (4 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (14 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
28	Тема 3. Планування ділової кар'єри менеджера	Лекція (6 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (16 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
26	Тема 4. Організування діяльності менеджера	Лекція (4 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (14 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2.						
НАУКОВІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТЕЙ МЕНЕДЖЕРА						

26	Тема 5. Самомотивування та самоконтроль менеджера	Лекція (6 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (12 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
26	Тема 6. Розвиток менеджера як особистості.	Лекція (6 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (14 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
26	Тема 7 Формування якостей ефективного менеджера	Лекція (6 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (12 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
26	Тема 8. Розвиток менеджерського потенціалу	Лекція (4 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (16 год.)	1-14			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Методологічні підходи до самоменеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «самоменеджмент». 2. Концепції самоменеджменту. 3. Основна мета та переваги самоменеджменту. 4. Функції самоменеджменту
Планування особистої роботи менеджера	<ol style="list-style-type: none"> 1. Значення постановки та формування цілей. 2. Ситуаційний аналіз при формуванні та встановленні цілей. 3. Основи, принципи та правила планування робочого часу. 4. Методи планування робочого часу.

Планування ділової кар'єри менеджера	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про кар'єру. 2. Управління діловою кар'єрою. 3. Робота з кадровим резервом
Організування діяльності менеджера	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз використання часу. 2. Основні методи організації діяльності менеджера. Встановлення пріоритетів: <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Принцип Парето 2.2 Аналіз ABC 2.3 Принцип Ейзенхауера 3. Основи делегування.
Самотивування та самоконтроль менеджера	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття самотивації, причини демотивації. 2. Функція контролю в самоменеджменті. 3. Контроль процесу та результату. 4. Самоконтроль.
Розвиток менеджера як особистості	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття розвитку та саморозвитку, самовдосконалення. 2. Детермінанти та механізми розвитку особистості керівника. 3. Співвідношення керівництва та лідерства.
Формування якостей ефективного менеджера	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування професійно-ділових якостей менеджера. 2. Розвиток адміністративно-організаційних якостей менеджера. 3. Розвиток особистісних та моральних якостей менеджера
Розвиток менеджерського потенціалу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, види і напрями розвитку менеджерського потенціалу. 2. Бар'єри щодо розвитку потенціалу менеджера. 3. Творчість в роботі менеджера.

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Методологічні підходи до самоменеджменту	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Планування особистої роботи менеджера	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ. Виконання тестових завдань
Планування ділової кар'єри менеджера	Обговорення теми. Виконання тестових завдань

Організування діяльності менеджера	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ. Виконання тестових завдань
Самомотивування та самоконтроль менеджера	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Розвиток менеджера як особистості	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ. Виконання тестових завдань
Формування якостей ефективного менеджера	Обговорення теми. Розв'язання ситуаційних вправ. Виконання тестових завдань
Розвиток менеджерського потенціалу	Обговорення теми. Виконання тестових завдань

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Методологічні підходи до самоменеджменту	Визначення ціннісних орієнтирів особистості. Життєва позиція особистості: активна, проактивна, пасивна. Ключові принципи визначення особистісних цілей менеджера. Загальні обмеження при виборі цілей. Саморозвиток особистості менеджера.
Планування особистої роботи менеджера	Основні види розподілу та кооперації управлінської діяльності. Раціональний розподіл функцій між керівником та працівниками апарату управління. Визначення функцій заступника та рівня централізації управління. Принципи та етапи розподілу управлінські: функцій. Дотримання субординації.
Планування ділової кар'єри менеджера	Професійне та посадове зростання. Планування кар'єри. Види кар'єри.

Організування діяльності менеджера	Сутність, значення та завдання наукової організації праці на сучасному етапі. Основи, принципи і напрями наукової організації праці менеджера. Основні вимоги до організації робочого місця менеджера
Самотивування та самоконтроль менеджера	Конфлікти у діяльності менеджера: сутність і види. Закономірності взаємовідносин поведінки людей у конфліктних ситуаціях. Методи подолання конфліктних ситуацій
Розвиток менеджера як особистості	Розвиток моральних якостей менеджера: порядність, людяність, чесність; повага до гідності людей; готовність допомагати; громадянська позиція; інтелігентність; національна свідомість.
Формування якостей ефективного менеджера	Розвиток соціально-психологічних якостей менеджера: управлінська культура; розум; ерудиція; культура ділового спілкування; лідерські здібності; колегіальність; толерантність; оптимізм; екстравертність; інтелектуальність; емоційна стійкість; почуття гумору; вміння створювати власний імідж.
Розвиток менеджерського потенціалу	Характеристика керівника з творчим підходом до виконання посадових обов'язків. Творче вирішення управлінських проблем. Психофізіологічний потенціал. Інтелектуальний потенціал особистості.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p>
--	---

	<p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є іспит.</p>
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Студент зобов’язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Леськів Г. З., Левків Г. Я., Бліхар М. М., Гобела В. В., Подра О. П., Коваль Г. В. Самоменеджмент : навч. пос. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 280 с.
2. Лугова В. М., Голубєв С. М. Основи самоменеджменту та лідерства : навч. пос. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
3. Самоменеджмент [Електронний ресурс] : навчальний посібник / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 150 с.
4. Сахно О.В., Денисова А.В. Самоменеджмент: навчально-методичний посібник до самостійного вивчення спецкурсу «Тайм-менеджмент» слухачами курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників ПНЗ. Біла Церква: БІНПО УМО, 2017. 146 с.
5. Ратушняк О. Г., Лялюк О. Г. Самоменеджмент : навч. пос. Вінниця : ВНТУ, 2021. 170 с.
6. Юринець З.В. Самоменеджмент : навч. посібник / З. В. Юринець, О.В. Макара. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 272 с.

Допоміжна

7. Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Самоменеджмент» / Уклад. О. Г. Ратушняк. Вінниця : ВНТУ, 2018. 45 с.
8. Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент і адміністрування (Самоменеджмент)» (для студентів бакалавріату усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : В. С. Шевченко, Х. І. Калашнікова, А. Б. Мазур. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2019. 41 с.
9. Немченко Т. Б., Сторожук О. В., Немченко Т. А. Самоменеджмент: Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 073 „Менеджмент”. Кропивницький, ЦНТУ, 2019. 45 с.
10. Ратушняк О. Г., Лялюк О. Г., Подолянчук К. В. Аналіз використання методів тайм-менеджменту сучасною молоддю. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 2. С. 68-72.
11. Ратушняк О. Г., Панкова В. Д. Використання методів самоменеджменту для підвищення ефективності роботи менеджера. Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ. (Вінниця, 27-28 квітня 2020 р.). Вінниця, 2020. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2020/paper/view/9249>.
12. Ратушняк О. Г., Бондарчук А. В. Використання SMART технологій при постановці цілей в управлінні підприємством. Матеріали L науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ. (Вінниця, 10-12 березня 2021 р.) Вінниця, 2021. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/allvntu/index/pages/view/zbirn2021>.
13. Ратушняк О. Г., Кособуцька А. О. Тайм-менеджмент як ефективний інструмент в роботі менеджера. Матеріали L науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ. (Вінниця, 10-12 березня 2021 р.) Вінниця, 2021. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/allvntu/index/pages/view/zbirn2021>.
14. Осташова В. О., Бражник А. С., Сліпокінь Ю. С. Стан та перспективи розвитку самоменеджменту управлінського персоналу підприємства. Економічний форум. 2018. № 1. С. 199-205.